

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁR
Hónapontaiban átvéve:
1 évre 18
6 hónapra 10
3 hónapra 6
Hónapontaiban átvéve:
1 évre 20
6 hónapra 12
3 hónapra 8
Hónapontaiban átvéve:
1 évre 24
6 hónapra 14
3 hónapra 9
Egyes szám ára 1111.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hó-
nap utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vétel-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalában teendőek.

XIII. évfolyam 157. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 július 11.

Még tart a német válság.

Bethmann-Hollweg a sajtóról.

Budapest, július 10. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága ma délután ülésezett Bethmann-Hollweg kancellár jelenlétében. Folytatták a politikai vitát.

Erberth képviselő kérdést intézett a kancellárhoz, hogy a tegnapi koronatanácsban, amelyet a császár elnöklésével tartottak, s a melyen a porosz minisztereken kívül a birodalmi államtitkárok is jelen voltak, mit határoztak?

Bethmann-Hollweg kancellár kijelenti, hogy a jelen politikai helyzetben erről felvilágosítást nem adhat. Azonban az, a mit a koronatanácsról a sajtó közölt, nagy dicsőségére válik a lapok fantáziájának.

Ezután az ülést bizonytalan ideig elnapolták. Ülés után a hangulat nagyon izgatott volt.

Berlinből jelentik: A politikai helyzet nem tisztázódott. A pártok vezetői folyton tárgyalnak. Ha fordulat nem áll be, meglehetősen, hogy Bethmann-Hollweg helyén maradjon.

Hiu orosz reménykedések.

Budapest, július 10. (Saját tudósítónktól.) Lugaából jelentik, hogy az oroszok több helyen felkészültek az offenzívára, különösen az oláh fronton. Azt hiszik, hogy onnan az ellenség nagy csapatokat vitt el s nem lesz képes ellenállni betörésüknek. (?)

Lwow a sürgős békéről.

Budapest, július 10. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: A Temps jelenti Pétervárról: Lwow orosz miniszterelnök ma kijelentette:

— Oroszország nem köthet külön békét. Most végre megengedtetett neki, hogy szövetségeseivel megbeszélje a háború céljait s a sürgős békére vezető reményeket, amelyekben jövőre szabadság, egyenlőség és testvériség fogja irányítani a nemzeteket.

Téli hadjárat nem lesz.

Budapest, július 10. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Az orosz északi front parancsnoka Klerevoszki tábornok Rigában kijelentette, hogy téli hadjárat nem lesz. A háborút nagyon gyorsan befejezik.

Miniszteriumok szaporítása.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma délután 4 órakor Szász Károly elnöklésével tíz perces ülést tartott.

Gratz Gusztáv dr pénzügyminiszter a tárcája körébe tartozó apróbb javaslatokat terjesztett be.

Rakovszky Iván beterjesztette az egyesült bizottságok jelentését a miniszteriumok szaporításáról szóló törvényjavaslatról. A képviselőház a javaslatra kimondta a sürgősséget.

Gróf Esterházy Mór miniszterelnök indítványára elhatározta, hogy holnap este 7 órakor áttérnek az interpellációkra.

A holnapi ülés délután 3 órakor kezdődik. Napirenden lesz: a miniszteriumok szaporításáról szóló törvényjavaslat.

A holnapi ülésen interpellációkat terjesztének elő:

Laehne Hugó a koronatanács ügyében;

Farkas Pál a hadiszállítási büntvények revizója s a gyorsított eljárás eltörlése tárgyában;

Meltzer László az aratás idején behívott kiegészítő és malmosok szabadságolás ügyében.

Erdélyiek blokkja — Erdélyért.

A 8 Órai Újság jelenti: Kolozsvárt Erdély közéleti kitűnőségei Jósika Samu báró elnöklésével bizalmas értekezletet tartottak, amelyen megvitatták a később választójogi törvényjavaslatot s Erdély hártalszítási ügyét. Nagy vita után elhatározták, hogy Erdély állásfoglalásának a választójogi javaslatmal szemben kifejezést adnak s a célból legközelebb az összes erdélyi képviselők bevonásával újabb bizalmas értekezletet tartanak s megalakítják az erdélyi blokkot s bizalmas ülésen határoznak. Az országos érdekű gyűlést még a nyár folyamán megtartják és pedig Kolozsvárt.

GLOBUS MŰINTÉZET

előbb Bihar-nyomda részvénytársaság

PAPIRNAGYKERESKEDÉS AUGUSZTUS HO
1-ÉN NYILIK MEG.

TELEFON
49.

Nagyplac-tér. Kugler ház.

Kő- és könyvnyomda, vonalzó-
intézet, könyvkötészet és üzleti
könyvgyár üzemét megkezdte.

Egyes szám ára 12 fillér.

Vázsonyi cenzura-rendelete.

Mi marad előzetes cenzura alatt?

Budapestről jelentik: A cenzura szigorának enyhítése céljából Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter távirati rendelettel intésetti a királyi főügyességekhez. Ebben megjelöli azokat a főbb elveket, amelyeket szem előtt kell tartani.

Helyesli a szorosán a hadviselés érdekeire vonatkozó cikkeknél előzetes cenzura alá való beavatását.

A magyar sajtó házfisága a tekintetben kezdettől fogva megértette, hogy a magyar állam érdekei áldosatot kívánnak az ő érdekeiben is a sajtótól a hogy szabadságát némi tekintetben alá kell rendelni magasabb érdekeknek. A magyar sajtó ezt a követelményt teljesítette is s bízva a multak tapasztalataiban addig is, míg tételen törvény szabályozza azokat a szempontokat, amelyek szerint a hadviselés érdekében az előzetes cenzura alá beavatásának egyes cikkei, addig a mostani rendszabályok legyenek az irányadók. Minthogy ez a kérdés nem volt szabályozva, így történtek, hogy egyes lapok önként bemutatnak olyan cikkeket, melyek legkevésbé sem voltak a hadviselés érdekeivel összefüggésbe hozhatók

és ezek nem jelenhettek meg, viszont mások olyan cikkeket nem mutattak be, amelyek érintették a hadviselés érdekeit, de viszont ezek éppen ezért megjelenhettek.

Egyenlő elbánás, a jogbiztonság elve kívánja a szabályozást a hadviselés érdekeit érintő cikkeknél. A belpolitikai helyzet, tehát a kormány működésének bírálata teljes szabadságot kap.

A hadviselés érdekeire, külpolitikára, Ausztriára és szövetségesekre, a háború céljaira, egyéb nemzetközi vonatkozású kérdésekre, Ötletességnek, az uralkodó család személyesnek, szövetséges uralkodóknak, magasabb diplomatikai és katonai funkcionáriusok utazására, katonai funkcionáriusok külföldi küldetésére vonatkozó összes közlemények megmaradnak előzetes cenzura alatt, valamint a közéleti kérdések bizonyos nemzetközi vonatkozásokban s a sajtóhatóság bizalmas utasításai a sajtóhoz.

Végül a főügyességeket utasítja, hogy az előzetes cenzuránál a legnagyobb gondossággal járjanak el s az érintett lapokkal a felforgó kérdéseket beszéljék meg.

Stanislaunál visszavertük csapatainkat.

Keleti harctér. Budapest, július 10. (Hivatalos.) József főherceg vezérezredes hadseregparancsnokánál a felderítő és tüzérségi tevékenység élénkebb volt.

Stanislaunál tegnap reggel újból heves harcok lobbantak fel. A szövetséges csapatokat, amelyek több támadást visszavertek, este az ellenséges tömegek fokozódó nyomása elől az alsó Lukowica patak mögé vettük vissza. Az ellenség az éj folyamán nem nyomult utánunk.

A Dnjester-től északra az oroszok meglehetősen csendben maradtak. Rohamesapatok sikerrel működtek.

A galíciai harctér és a Keleti-tenger között az ágyutüz több helyütt feléledt.

Olasz és délkeleti harctér. Budapest, jul. 10. (Hivatalos.) Változatlan. *A vezérkar főnöke.*

Ujabb 31.500 tonna súlyedt el. Amerikából hazatért az utolsó angol buvárhajó.

Budapest, július 10. (Saját tudósítónktól.) Wolff jelentés: Egyik tengeralattjárónk az Atlanti Óceánon újabban 31.500 tonnátartalommal súlyesztett el hajókat, köztük több felfegyverzett angol gőzöst. Az egyik gőzös elfogott tisztje elmondotta, hogy hajójának az lett volna a feladata, hogy Amerikából hazakísérje az utolsó angol tengeralattjárót, amely ott maradt, azonban a tengeralattjáró parancsnoka a harcban elesett.

Bomba a háborúra uszítóknak.

Budapest, július 10. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból táviratoznak: A pétervári Rjezs a következő feltűnő jelentést közli: Az első orosz gépfegyver ezred és más csapatok felhívást tettek közzé az ideiglenes kormány ellen és rögtön békét követelnek. Felhívják a katonákat, hogy támadják hátba a harcoló csapatokat. A munkástanács nyugalomra inti a lakosságot és felszólítja, hogy jelentse fel az izgatókat.

Az orosz sereg hangulatára jellemző, hogy Lenin hívai egy olyan hárs kéményébe, ahol háborúra uszító tisztek laktak, kézisgránátokat dobáltak. A ház összeomlott, sokan meghaltak. Az idegen tüzérségi parancsnokok és a munkástanács képviselői közt a nagy orosz veszteségek miatt, az offenzíva harmadik napján viszály tört ki.

Tüzérségi harc nyugaton.

Berlin, július 10. A nagyfőhadparancsnok jelentése:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadseregparancsnoka. Flandriában a tengerparti részén az Ypern-stresszon és Witschastetől keletre a tüzérségi harc nagyobb hevességet ért el, mint az előző napokban. Hollebekkétől délnyugatra az angol gyalogság előretörését visszavertük. Meesinstól északkeletre Lensnél és Fresnoisnál, valamint St. Quantintól északnyugatra is felderítő harcok voltak.

A német trónörökös hadseregparancsnoka. A Chemin des Dames mentén este a tűz heveségre fokozódott. Éjjel Courtescontól délre és Cerny-től délkeletre visszavertük a franciák részleges támadásait.

Albrecht württembergi herceg hadseregparancsnoka. Nincs újág.

Juniusi eredméng: 313:61.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregparancsnoka, Rigánál, Dánaburgnál és Sorgonnál fokozódott a harcok tevékenység.

Böhm-Ermolli vezérezredes csapatjánál a Stripa és a Dnjester között az oroszok meglehetősen télenek maradtak. Rohamesapatok vállalkozásaikból több helyen foglyokat és zsákmányt szállítottak be.

A Stanislaunól északnyugatra tegnap kifejlődött harcok befejezése után csapatainkat a Lukowica patak első folyása mögé vontuk vissza, a többi hadsereg körletében nem folyt nagyobb harcok tevékenység.

Macedóniai front.

A helyést változatlan.

Junius havában az ellenséges légi hadseregekkel vívott harcok eredménye jó volt. Ellenségeink fegyveresek ha az alatt 220 repülőgépet és 33 kötött léggömböt veszítettek. 60 ellenséges repülőgépet védőágyúink lőttek le, a többi légi harcban terítettük le. A mi veszteségünk 58 repülőgép és 3 kötött léggömb.

Ludendorff, első főhadparancsnok.

Nem 12 kilométernyire nyomták vissza csapatainkat.

A miniszterelnökségi sajtóosztály közli: A tegnapi német vezérkari jelentés Berlinből kapott hibás közlésének helyreigazításaképp közöljük, hogy Ciesow és Zagwoad között az orosz támadások csapatainkat nem 12 kilométernyire nyomták vissza, hanem 12 kilométer szélességben csak benyomták frontunkat.

Önálló varróleányok

jó fizetéssel felvétetnek
a Flegmann cégnél

A munkapárti városatyák értekezlete.

A holnapi közgyűlés ügyeit tárgyalják.

A holnap, centörtökön tartandó városi közgyűlés alkalmából a nagyváradi munkapártos tartozó városatyák a szokásos értekezletre gyűltek össze tegnap délután a Kereskedelmi Csarnok helyiségébe a megbesszítették a közgyűlésre kifűzött ügyeket.

Dr. Hoványi Géza udvari tanácsos, orsz. képviselő elnököl az értekezleten, aki közölte a megjelentekkel, hogy a viszonyok miatt már ma, kedden összehívta az értekezletet, hogy mint mindig, ezúttal is a város jól felfogott érdekeinek szemmel tartása mellett — amitől semmi terror sem tántorítja el a pártot tartozó városatyákat —, a közgyűlés elé kerülő ügyeket megbeszéljék.

Eszűán Rimler Károly polgármester ismertette a közgyűlés tárgysorozatát. A polgármesteri jelentésben felemlíti az Áldozatkészség szobor leleplezési ünnepélyének lefolyását azzal, hogy a szobor alapra eddig 80000 korona gyűlt be a gyűjtést folytatják. Résztettek a különböző ezredek küldöttségekkel, köztük a 4. honvéd gyalogezred küldöttsége, amelynek ezredparancsnoka visszatérve a harctérre, ismertette az ezreddel a szép ünnepélyt s erről táviratban értesítette Nagyvárad városát s üdvözölte. — Bejelent továbbá, hogy a gyöngyösi tőzkárosultaknak a közönség adományát (8000 K) s a város 2000 K adományát, összesen 10000 K t, elküldötte.

Az ártatlanul meghurcolt tisztviselő.

Végül a polgármesteri jelentésben kötelességének tartotta egy ártatlanul meghurcolt városi tisztviselőről megemlékezni: Május végén Báthory László városi fogalmazó a határrendőrség közlege előzetes letartóztatásba vette, s Kolozsvárra, majd Szegedre szállította. Három hét múlva Báthory László megjelent nála s felmutatta a szegedi honvédkerületi parancsnokság végzését, amely az ártatlanul meghurcolt tisztviselőt teljesen rehabilitálja. Ő is megvizsgálta az ügyet, s végül, hogy nem forog s fenn fegyelmi ok, de egyetlen adat sem merült fel, amely szerint Báthory László csak szabálytalanságot is követett volna el. Többeket ki is hallgatott. A határrendőrség részéről a hivatalos hatalommal való visszaélés mérvét látja fennforogni, ezért is az iratokat áttette a kir. ügyészséghez, valamint a jegyzőkönyveket és a honvédkerületi parancsnokság végzését is felterjesztette a belügyminiszterhez, kérve, hogy szeressen az ártatlanul meghurcolt tisztviselőnek elégtételt.

A bejelentéseket helyesléssel fogadták.

A lemondott kormány kösszönő iratát a tanács tudomásulvételre ajánlja.

As új kormány beköszönő leiratára pedig javasolja a város tanácsa, hogy a leiratokra felirattal válaszoljon, amely szerint az új kormányt az ország és a lakosság érdekében kifejtendő működésében hazafias kötelességének tartja támogatni.

Kifejezésre jutott, hogy a párt tagjai teljesen tartózkodnak minden provokációtól,

amely nem volna a pártos illő, de ha más részről jön a provokálás, nem fogja őket megfélemlíteni s az esetleges terrorral szemben meggyőződésüknek kifejezést adnak bátran.

Dr. Cziffra Kálmán főispán bucsulevelé-
nél dr. Hoványi Géza udv. tanácsos ad kife-
jezést sajnálatának a párt nevében.

Hosszu vitát keltett az orth. és nolog hitközségek részére kijelölendő tennetők kérdése. As orth. hitközséghez tartozó bisotti-régi tsgok kifüggeszték a részükre kijelölt területet. A párt a tanács javsallatával szemben az orth. hitközség részére azt a területet követeli, amelyet 18 évvel ezelőtt kijelölt részükre a város.

A többi ügyekre nézve elfogadják a tanács javaslatát.

Nagyvárad városa megkapta a szeszfőző jogát.

A város új jövedelmező vállalata.

Nagyvárad városa tudvalevőleg nagy akciót indított, hogy a központi szeszfőző felállítására megkapja a jogot a pénzügyminisztertől.

A nagyváradi szőlőbirtokok szeszfőző szövetszövet alakítottak a kérték az engedélyt s csakhamar Nagyvárad városa is elhatározta, hogy folyamodik az engedélyért, s mindent elkövet, hogy azt meg is kapja.

Junius 27 én döntött a miniszter, még pedig Nagyvárad város javára s így a város kapta meg az engedélyt a központi szeszfőzőre, amely nagyobb területet ölel fel, mint maga a város remélte, mert a Központi járásban is kiterjed a körzete.

A m. kir. pénzügyminiszterium a folyó évi junius hó 27 én kelt 76885—1917. számú intézkedésével az 1916 évi XXIV. t. c. 2. §. alapján engedélyt adott arra, hogy Nagyvárad város Nagyvárad városban, a nagyváradi központi szeszfőző szövetszövet ugyan-
csak Nagyvárad városában

Központi szeszfőződét állítsanak fel

Nagyvárad város nagyváradi központi szeszfőzője körzetéhez Nagyvárad város, a központi járás következő községei: Váradszőlő, Alkér, Fekér, Fugyi, Fugyivásárhely, Várada pár, Köröskajenő, Köröskajenőfalva, Mezőbottyan, Kábeláspatak, Mezőtelegd, Mezőszabolcs, Pósalake, Pusztajlak, Borostelek, Kegyek, Mezősakkadt, Szaránd, Telkesd, Almazmező, Harangmező, Nyárló, Váradszopsza, Balfia, Hájó, Rontó, Váradszentmárton, valamint az ezen városok és községekhez tartozó telepek, tanyák és puszták,

a Nagyvárad központi szeszfőző szövetszövet nagyváradi központi szeszfőzője körzetéhez a központi járás következő községei: Bihar, Biharpuszta, Hegyköveskővölgy, Hegyközulak, Biharsszentandás, Ujpalota, Hegyközpályi, Hegykövesfalodobágy, Körösgyires, Köröstarján, Kisürög, Nagyürög, Kardó, Oláhapát, Váradosch, Várados, Várados, a tenkei járásból Székelytelek, Biharfaly, a cséffai járásból Gyapju, Körösszeg, Oláhsszentmiklós, Vicsgyán, Cséfa, Inánd, Mezőbikács, Nyárszeg, Felsőbarakony, a Bihar-keresztési járásból Ártánd, Berekbözsermény, Biharsszentjános, Bors, Kisszántó, Naryszántó, a szalárdi járásból Hegykövesatár, Hegyköves-tóttelek, Siter, Siter-völgy községek, valamint az ezen községekhez tartozó telepek, tanyák és puszták csatlóznak.

As új szeszfőzőre vonatkozólag a ter-

melőket és a fogyasztókat érdeklő sorok még ezek a hírdetményből.

A központi szeszfőzők kerületeire a pénzügyminiszterium fenntartotta magának a jogot, hogy az említett központi szeszfőzők kerületeit, egyes községeknek azokból való kibocsátásával állapítsa meg. A főzészülék termelőképessége szerinti átalányozást a kerületekben a szőlőörkölyre, borseprőre és szilvára nézve a pénzügyminiszter becsülete 1917 szeptember 1-ével. Ha valamelyik központi szeszfőző fizetését az 1917 szeptember 1-étől megkezdendő, úgy az átalányozás a felsorolt nyersanyagokra előbb fog beszünttetetni.

A központi szeszfőző vállalkozója köteles a kerületéhez tartozó községek területéről a központi szeszfőzőbe beszállított és szeszfőzőre alkalmas összes szőlőörköly, borseprő és szilva, valamint a szilva készítésére alkalmas összes szilva és szilvacsefra mennyiséget a folyó évben a miniszteriumnak a szilvát és szilvakészítményekért és szilvacsefrért követhető legmagasabb árak megállapítás tárgyában kiadott miniszteri rendelettel, a szőlőörkölyre és borseprőre nézve az 1916. évi rendelettel megállapított áron, a jövőben pedig megállapítandó áron készpénzfizetés ellenében megvenni és azt adó mellett szeszfőzőre, illetve szilva, vagy aszaltszilva, avagy borkő, takarmány és olaj készítésére felhasználni.

A pénzügyi hatóság megengedheti, hogy a vállalkozó a kerület egy vagy több helyén külön a céhra állított beváltó államcsokon vegye át a nyersanyagot, sőt, hogy kivételesen itt is párolja ki. As átvétel úrtartalom szerint is engedélyezhető. A vállalkozó beköltözködéséért a fuvaroköltségeket is fizetni tartozik.

A termelők jogosítva vannak szilvatermésükből csemegeként való fogyasztásra bármily mennyiséget eladni, vagy abból bármely mennyiséget adózással kifűzni, sőt termésüket más központi szeszfőzőknek is eladhatják.

A törvény nem tiltja a más cikkekre való áttérést.

Két árdrágítási perben ítékezett tegnap a nagyváradi királyi ítélőtábla büntető tanácsa Gálbory József tanácselnök vezetésével. As egyik Grósz Béla ismert szeszkereskedő, aki 16 métermássa mézet vásárolt eladás céljából, a másik Schwartz Hermann kereskedő, aki 150 métermássa szappant halmozott fel tiszletében. Mindkettőt árdragítással vádolta az ügyészség a törvénysékmindkettőt felmentette. Grósz Bélát azért, mert a hivataszerűséget Fröhlich József mézeskalácsos tanvállomása ellenére is megállapította, Schwartz Hermannat pedig azért, mert a többi áru között szappant is árult.

A tábla tanácsának tagjai voltak: Hubay Lajos dr és Pupa György dr táblabírák, jegyző: Allquander Kálmán dr, a vádat Baróthy Pál főügyész helyettes képviselte. Mindkét vádlottat Kabos Béla dr ügyvéd védte.

As iratok felolvasása után a vád és védelem előterjesztését meghallgatásával a tábla felmentette a vádlottakat. A hivataszerűséget Grósz Balánál beigazoltnak vette, Schwarz Hermannál is ezt vizsgálta. Igaz, hogy ő só, liast s gazdasági termékek elárulásával foglalkozott, de a törvény ezen cikkekről más cikkekre, így a szappanárulásra való áttérést nem tiltja. Ezért felmentette vádlottat. Az ítélet jogerős.

A választójogi blokk demonstrációja.

Nagyvárad város tanácsa avval az indítvánnyal lép a mai városi közgyűlés elé, hogy az új kormány kinevezéséről szóló leiratot ezzel a szokásos határozattal vegyék tudomásu, hogy a törvényhatóság az új kormányt a közigazgatás irányuló működésében támogatja.

A nagyvárad függetlenségi és 48-as párt, a radikális párt és a szociáldemokrata pártból alakult választójogi blokk ezzel szemben ezt kívánja, hogy tekintettel az új kormány programjába foglalt általános választójogra, Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága édvöszölje az új kormányt. A választójogi blokk negy agítácót fajt ki az irányba.

A blokk felhívást intézett a törvényhatósági bizottság összes tagjaihoz, akiket erre szólít fel, hogy a csütörtöki közgyűlésen támogassák szavazatukkal a választójogi blokk indítványát, melyet dr. Stokker József fog benyújtani, mint a függetlenségi párt társelnöke.

A választójogi blokk elhatározta, hogy ma délután fél 6 kor felvonulást rendez a városba, ahol a blokk küldöttsége a tanácsnak átadja memorandumát, hogy a város közgyűlése is követelje a kormánytól az általános és titkos választójog megvalósítását.

A választójogi blokk az alábbi felhívást bocsátotta ki:

Polgárok! Munkások!

A kormány az addigi jogfosztó választójognak általános egyenlő választójogra nemerítésével demokratikus fejlődést, győtrő nyemernységünkből kultur emberhez méltó, boldog, új Magyarországot ígér nekünk.

De ez a hatalmas eredmény a mi munkánk nélkül nem hull ölünkbe. Meg kell mutatnunk, hogy reánk számíthat, töltünk munkát és áldozatot várhat a demokrácia! Hangot kell adnunk a népek addigi nyomásra ítélt szikszilárd óhajjának!

Nagyvárad törvényhatósági bizottsága most foglalkosik az új kormány programjával. Mondja el akkor azt is, amit követünk! Kívánságainkat írásba foglalva küldöttséggel terjesztjük elő szerda délután 6 órakor a város polgármesterének.

Polgárok, munkások! Legyetek ott valamennyien! Szerda délután fél 6 órakor hagyjátok ott a műhelyeket, a hivatalokat, sárjátok be az üzleteket és jöjjetek a városba él!

Legyen a mi demonstrációnk olyan méltóság teljes és békés, mint amilyen a nagy eseményekhez, a város polgárságához és munkásságához illik!

A nagyvárad függetlenségi és 48-as párt, a radikális polgári párt és a szociáldemokrata pártból alakult választójogi blokk.

Nem lesz tüntetés, csak küldöttség megy a polgármesterhez.

A választójogi blokk a készülő tüntetést a hivatalos órák alatt nem jelentette be a főkapitányuk. Csak este 6 órakor találkoztak Katz Béla dr Gerő Ármia főkapitánnyal a kőudvarban a mai tüntetés részleteit, a városi hatóságok való felvonulását, a közgyűlésnek a választójogi jog kérdésében való állásfoglalására való ösztönzését és azt, hogy édvöszölje Esterházyt a kommunizmus. Gerő Ármia főkapitány kijelentette, hogy nem veheti tudomásul a bejelentést, a budapesti rombolások

szomorú tapasztalataira utal, de nem tesz kifogást az ellen, hogy a küldöttség a város polgármesterét felkeresse s elmondja kívánságait.

A választójogi blokk ennél fogva tegnap egy határozott, hogy 6 órakor 100 tagú küldöttség megy a polgármesterhez a memorandummal. Ezt a határozatot közölni skarták a polgármesterrel, de csak Lukács Ötön polgármesterhelyetteset találták a városi házában, aki kijelentette, hogy a polgármester egyengélkedik, de mára valószínűleg jobban lesz, ha azonban nem javul az állapota, ő fogadja a szűkös küldöttséget.

Sik bucsuzik.

Egy híján tíz év és Sik elmegy. Nem szereti a kerekasztalt.

Mikor ide jött, senki se tudta, ki ez a micsoda ez az egytagú Sik. Mikor elmegy, minden színháslátogató szeretettel és nagyrabecsüléssel gondol rá. Ez az a színész tudniillik, aki megbecsülte a közönséget, saját művészetét és a színpadot. Tudta, hogy amikor a lámpák elé lép, vége a tréfának, kezdődik a legkomolyabb komédia.

Nem volt „helyi” színész, sose igyekezett lokálissá lenni. Sik: az nem volt ugyanaz, mikor a színpadon volt, mint Sik: mikor az utcán járkált s hangosra kössöngöztetett időoda: Szervusz! Mindig ösködött szeszestéver lenni, ivással népszerűségeit összekaparni.

A kávéház is az volt a számára, ami minden nyilvános életet élő embernek: szellemi szájöblögetés.

A Tatárjárásban vették észre, milyen kitűnő kvalitású színész ez a kemény fellépésű ember. Az Elred apjának sikere egyenesen az ő nevéhez fűződik. Népszerűbb lett, mint egy primadonna, mert az alakot komolyan teremtette meg. Gondoljunk csak katonatisztjeire, milyen igazi férfiak és katonák ezek, kemények és kedélyesek.

A színész mindig mesemondó, szép, meleg meséket ad elő vagy ijesztő, nagyra-növelt rémségeket, amelyek felkeltik a nézőt vagy elbájosítják vagy megborzosgatják, de mindig kiverik a fájából a mindennapi gondot.

Sik Rezső nagy mesemondó volt. A Mandarin furcsa, exotikus, fojtott levegőjében hogy élt és hogy halt meg! És az operettekben mennyi kedély, humor, jókedv sugárzott ki belőle.

Estéről estére jobban megszerette őt a közönség, egész Nagyvárad, amelynek klasszikus szerepekben is megmutatta, hogy művészi végzet magasabbak a napi sikereknél: Shaksperet játékosítta, Shylockban faszította meg duzzadó artiztikumát.

Sik. Három betű s mennyit lehetne róla írni, fényes alakításairól, hol grotesk, hol klasszicitást verő finom humoráról. Kilenc évig nem unta meg a közönség, új volt mindig, friss és őt tsa, találékony és nagy stílű. Nem bűgtek a nevét, de ismerték és szerették.

Nem szerette a tartózkodást, de óvakodott a túlzástól. Művészember volt, neve sikert jelentett, vigyázott rá, hogy közönsége rajta ne kapja léhaságon, felületességen, pongyolaságon.

Ha bucsuzik, megérdemli, hogy ezeket

megírjuk. Hiszen itt tart pontot kilenc évi működés után.

Ami most jön, az már nem a miénk, az egy ország fővárosis.

Az új főispánok.

A most kinevezett főispánok családfája a következő:

Ifjabb Bolgár Ferenc, Maramaros főispánja fia idősebb Bolgár Ferenc nyugalmazott államtitkár, alkotmányparti képviselőnek.

Ugron András beszterecseneszdői főispán az öccse, Jakymann Nándor marostordai és marosvásárhelyi főispán pedig közeli rokona Ugron Gábor belügyminiszternek.

Az ifjú Pallavicini György ögróf miniszterelnökségi államtitkár lett; a sógora Cziráky József gróf, Sopronmegye főispánja. Mindkettő Andrássy Gyula grófnak a veje.

Mezőssy László beregi főispán öccse

Merőssy Béla földművelésügyi miniszternek.

Bottlik József borsodi főispán öccse

Bottlik István földművelésügyi államtitkárnak.

Károlyi József gróf fejérmegyei főispán öccse Károlyi Mihály grófnak, a róla elnevezett függetlenségi párt elnökének.

Justh János csanádi és hódmezővásárhelyi főispán a fia Justh Gyulának.

Rakovszky Egon Iptómegeyi főispán Rakovszky Istvánnak a fia.

Nsdeczky Jenő szolgabíró, aki Paussova város főispánja lett, a veje Eitner Zsigmond függetlenségi képviselőnek.

Tóth János, a függetlenségi párt alelnöke tegnap leti közoktatásügyi államtitkár.

Három sógora van: Weszprémi Zoltán, Ku zka István dr és Adám János dr. Az

első Debrecen és Hajdúmegye, a második aki árvasszéki úlnök Szabolcsmegye főispán

János nevezték ki. A harmadikat, Adám János dr, most akasztják kinevezni Csikmegye főispánjává. A megye közönsége a minap

deputációt küldött a kormányhoz assal, hogy erre az állásra nekik van jelöltjük, egy

székely ember. A deputációt Budapesten nem is fogadták.

Anélkül, hogy kérdeztem volna.

Ravasz emberek a csandörök, az bizonyos, mindig egy lebeg szemük előtt: a közbiztonság, meg a büntettek kiderítése.

Ésért fáradnak sjjel nappal, esőben, sivatárban, mindig éleveszedelemben. Zokon is esik nekik, hogy az új törvények gátat vetnek nyomozó buzgalmuknak a tiltják a beismerő vallomások kiderítését, a vádlottat nem szabad mecsrálni, hanem anélkül kell bizonyítékot produkálni!

A fiatalokorokról szóló törvény meg éppen tiltja, hogy a csandör vallassa vagy érintse a vádlottat, még közeladni se szabad hozzá tanu nélkül. De mit tesz egy furfangos csandör? Felveszi a beismerő vallomást a fiatalkoruval (érted: e avargó fiuval) s így kezdi:

— Anélkül, hogy kérdést intéztek volna hozzám, bevallom, hogy loptam.

— Ejnye, mondja a bíró, hát te ilyen töredelmes fiu vagy, magadtól könnyítéssel a lelkiismereteden?

— Igenis, mondja a fiu, csak hogy a csandör ur előbb jól felpofozott s azt monddta: most pedig kérdés nélkül beismerem mindent.

* Pótvizsgára előkészít ötödiket jó eredménnyel végzett gimnáziumi tanuló. Vitékre is kimegy. Cim a kiadóban.

Schorr Frigyes hangversenye.

Obrincák István honvédezredes és Rimler Károly polgármester lelkes hangulata mellett kérték fel Schorr Frigyest, a prágai Neues deutsches Theater nagyhírű hősbartónját, hogy rendszeresen egy hangversenyt Nagyváradon az Áldozatkésztség szobra és a Gyermekbarát javára.

A fiatal, máris nagyhírű operabájos a felkérésnek készséggel tett eleget a tegnapi Nagyváradra érkezett. A hangversenyt júli 19-én tartja meg a Vigadó nagytermében Hevesi Piroška zongoraművész nő közreműködésével.

Schorr Frigyes Wagner-operákból óriási sikereket ért el, ezekkel járta be Amerikát is, ahol halottan sikereket volt része. Egyike a legkiválóbb Wagner-énekeseknek, akit Prágából a jövő évre elszereződött a költői opera.

Zongorakíséréje sem ritkán zongoraművész. Az estélyes közreműködik még a Szmazenka Ernő vezetésével szervezkedett nagyváradai kamarazeneegyesület és a honvédsereg Scharf Károly karmester vezetésével, akiknek a vendégzongorista művész régi ismerőse a bizakodással várja a nagy művészi élményeket neki köszönhetően.

A fiatal művészek sikerült jelmezes felvételei (Wotan, Bohókák, Manon Lescau) ma jelennek meg a kirakatokban. Akik tegnapi próbáját hallották, a vendégzongorista nagy anyagi és művészi sikerében nem kételkednek.

200 pesti gyermek Biharmegyében.

Nyaralni jönnek az ipari munkások gyermekei.

Ugron Gábor, az új belügyminiszter az ország összes gyermekmenhelyeinek igazgató főorvosainak, köztük dr. Edelmann Menyhértnek is rendeletet intézett, amelyben közli, hogy az ország területén augusztus hónapban 2000 pesti gyermeket szállásolják elhelyezni. A szállásokat, az intézkedés célját a belügyminiszter a következő nemes szívre valló szavakban fejezi ki:

— Minden más országot megelődve a miénk volt az, amely az elhagyott gyermekek jogát a védelemre megállapítva, gondozást állami feladatnak ismerte el és intéz mélyesen támogatja. A kor haladó követel ményekkel lépést tartani kívánó kormányzat azonban nem áll meg a hatóságilag elhagyatottak nyilvánított gyermekek gondozásánál. Ezen jóval túlmenve, legfontosabb feladatunk egyikének tekintem, hogy közvetlenül és állandó érintkezésben az eleven élettel minden olyan körülményre is kiterjessem figyelmemet, amelyet a gyermekek bizonyos csoportjainál különleges helyzete miatt testi és szellemi fejlődésük akadályát tekintik.

Sajátosan nehéz életviszonyok közt látom a fővárosi ipari munkások gyermekeit, különösen a nyári folyamán. Ennek megmondolása és átírása vezetett arra az elhatározásra, hogy az ezidő szerinti rendelkezésekre álló anyagi eszközök szerény mértékűek képezt a fővárosi munkás gyermekeknek legalább egy részét egy időre kimentsem a

nyarat a fővárosban tölteni kénytelen gyermekek elismerésében szíves állapotából.

E gondolat végrehajtásáról — az állami gyermekmenhelyek közvetítésével — a budapesti és környékbeli ipari munkások gyermekeit, 2000 et, 5—15 éves korban szándékosan állami költségén az idei augusztus hónap negyhetedikétől, a magyar állami gyermekvédelemben eddig is sikeresnek bizonyult családi rendszer alapján, egészséges vidéki levegőre jöszívü vendéglátó családoknál elhelyezni.

Köszli aztán a belügyminiszter, hogy Biharmegye területén legalább 200 gyermeket kíván elhelyezni, akiknek ellátásáért fejéknél 25 koronát térít meg az állam.

A dr. Edelmann Menyhért főorvoshoz intézett rendeletet a belügyminiszter tegnap megküldte dr. Fráter Barabás alispánnak is azzal a felhívással, hogy az általa rendelt hatóságok a főorvosot erre irányuló munkájában minden erejükkel támogassák.

Azokat a liszt, cukor és egyéb elsőrangú élelmiszeres cikkeket, amelyek az elhelyezendő 200 gyermek ellátására szükségesek, az Országos Köszöletelési Hivatal külön fogja kiutalni.

Petry Gyula halála.

Vérmérgezés okozta halálát.

Megdöbbentéssel értesült tegnap délután a város közönsége, hogy Petry Gyula nagyváradai főreáliskolai tanár meghalt.

Szalota híhatatlannak találták a gyász hírt, mert alig néhány nappal ezelőtt még teljes egészségben látták az életörök, az idő viszonyaitól nem törődő derék férfit.

Egy szerencsétlen véletlennek lett az áldozata. Egy héttel ezelőtt egy darab hűtőszekérből szálta sebezte meg a keszt, amelynek nem tulajdonított semmi komolyabb következményt. Másnap a karjában éles fájdalom érzett. Az orvos megvizsgálta, de mivel semmi sérülés nem látszott, nem tudta a fájdalom okát megállapítani. Tegnapelőtt a vállon jelentkeztek a vérmérgezés következményei. Már késő volt minden segítség s a kiváló férfi tegnap délután iszonyú kínok között elhunyt.

Egyik volt Petry Gyula a nagyváradai főreáliskola legkiválóbb tanárainak, aki teljes buszosságga, odaadással, ügyességgel töltötte be hivatását a társadalmi téren is kivette részét bőven a munkából. Fáradozó volt, ahol a jótékonyt, az emberbaráti célokat kellett szolgálnia. Sokat fáradozott a Vörös Kereszt Egylet, az ág. ev. női gyámintézet ügyei körül, de főleg a Patronage-egyesületben dolgozott sokat. Egyik vezető férfi volt az ág. ev. hitközségnek.

Családját rajongással szerette s példás családi élete volt. Szerető neje mellett három fia, négy leánya és nagy rokonság gyászolja.

Temetése holnap, csütörtökön, július 12-én délután 4 órakor megy végbe az Uri utcai gyászaházban.

A család által kiadott gyászjelentés a következő:

A fölirottak az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb férj, legönzetlenebb, szerető édesapja, nagypapa és rokon Petry Gyula áll. főreál-

iskolai tanár fáradhatatlanul munkás életével 59 ik a boldogságban töltött házasságának 28 ik évében rövid szenvedés után, folyó évi július 10-án, déli 12 órakor elköltözött szeretett köreiből. A megboldogult földi maradványait az ág. hitv. evang. egyház szertartása után, július 12-én, délután 4 órakor az Uri utcai 44 sz. gyászos hástól helyezzük örök nyugalomra az olasz temetőben levő családi sírboltba. Nagyvárad, 1917. július 10-én. Munkálkodott, sok jót tett, Istennél pihenést talál! özv. Petry Gyuláné Moravosik Margit felesége; Petry Margit, Petry Anna férj. Varga Dávidné, Petry Gyula, Petry Lenke, Petry Edit, Petry Béla gyermekei; Varga Annikó, Varga Érika unokái; Varga Dávid veje; Moravosik Géza, dr. Moravosik Ernő Emil, Haisch Sámuel, Paulik János sógorai; özv. Moravosik Gyuláné, Paulik Jánosné sógorai.

..HIREK..

* Személyi hírek. J. Klinge Flederus budapesti holland konzul Nagyváradra érkezett. Vele van titkárja Schultze Kornél dr. — Lukács György v. b. t. t., országgyűlési képviselő Nagyváradon időzik. — Davida Lajos dr. miniszteri titkár, a földművelésügyi m. k. minisztérium nagyváradai kirendeltségének vezetője Budapestre utazott, ahonnan a hét végén tér vissza.

* Kinevezések és áthelyezések az egyházmegyében. Górf Széchenyi Miklós püspök kinevezte: Hagen Ferenc székelyházi plébánost a székelyházi kerület esperes-tanfelügyelőjévé, Mellau István tanítóképző tanári praefektusát az Orsolyaszerda lelkészségé és tanítóképző igazgatóvá, Schriffert Béla püspöki szertartó szenteséki ügygyárvá, Wallner Győző egyházm. áldozópapát községi okl. tanárt a helybeli tanítóképzőintézet tanárára és tanulmányi felügyelővé, Follmann Géza zilahi segédlelkészt karkaplánsz, dr. báró Apor Vilmos gyulai segédlelkészt papaveledei tanárrá és tanulmányi felügyelővé. Segédlelkészekül küldettek: Csernus Mihály Debrecenből Gyulára, Tóth Kálmán V. Olaszból Debrecenből, Mordavszky József Sállyagymlyóráról Békésszentandrásra, Palóczy János Békésszentandrásról Zilahra, Papp András O. osházáról Váradolvaszra, Csillag Nándor újművészi Oroszvárra, Káltr Ferenc újművészi helyettes minőségben Békésre, Kovács Sándor újművészi Sállyagymlyóra és Mecsér György újművészi az újonnan szervezett magyar-pataki segédlelkészi állomásra Sárretyi János karkaplán nyugalmába vonult.

* Megszűnik a cenzura. Az a tarthatatlan helyzet, hogy újságokat állandó cenzura alá vettek, úgy látszik, rövidesen megszűnik. Illetékes helyről arról értesítenek, hogy az igazságügyminisztérium a nagyváradai királyi főügyészség előterjesztésére és indokolása alapján az összes aradi és békésmegyei lapokra elrendelt cenzurát megszüntette. Holnapról kezdve s ezután ezek a lapok fehér foltok nélkül jelennek meg.

* Alamtikárok kinevezése. A hivatalos lap közli a királyi kérésről, amelyben az uralkodó Tóth János v. b. t. t., nyug. államtikárt és országgyűlési képviselőt vallás és közoktatásügyi államtikárrá, Bottlik István országgyűlési képviselőt pedig földművelésügyi államtikárrá nevezte ki.

* **Rakovszky nem lesz bihari főispán.** Rakovszky István képviselő, mint Budapestről jelentik, megcáfolja azt a hírt, hogy ő lesz a bihari főispán. A hír nem igaz, egy barátja felültetett néhány újságírókat és sajnálja, hogy a lapok átvették a valótlannal hírt.

* **A Kath. Növendő Egyesület új tagjai.** A Kath. Növendő Egyesület új tagjaként beléptek: ösv. dr. Medvegy Mihályné, Ravaszdy György és Török-szentmiklósról a következők: Polgár Józsefné, Ricz Albertné, Polgár Erzsébet, Polgár Stefánia. A Növendő Egyesületben a következő adományok folytak be: N. N. 3 K, N. N. 3 K, Tóth Szerénka 2 K, Ravaszdy Ily 1 K, ösv. Polgár Béláré 2 K, N. N. 40 fill., Mészáros Cica 40 fill., Mészáros Bolla 40 fill., N. N. 60 fill., N. N. 20 fill., Nánay Józsefné 1 K.

* **Bankot ne legyen a főispánok beiktatásánál.** Budapestről jelentik: Ugron Gébor belügyminiszter körrendeletet adott az összes törvényhatóságokhoz. Az új főispánok beiktatásánál, ugymond, legyen méltó a főispáni állás díszéhez és a nagy időkhöz. Legegyszerűbben menjen végbe az ilyenkor szokásos díszbevonatok nélkül.

* **Balla Aladár képviselő.** Komáromból jelentik, hogy Balla Aladárt Károlyi párti programmal képviselővé választották.

* **A nyomdabetűk 10 százalékát rekvirálják.** A hivatalos lap a honvédelmi miniszterium rendeletét közli, amelynek értelmében az ország területén levő nyomdák (kivéve az állami nyomdákat) bejelentési kötelezettség alá eső nyomdabetűnyomtatásuk 10 százalékát hadicélra igénybe veszik. A rendelet szerint a kereskedelemügyi miniszter indokolt esetekben felmentést adhat a beszolgáltatás alól, azonban az ilyen célból beadott kérvényre való hivatkozás haladékra indokul nem szolgálhat. Az igénybevevett anyagok a Fővárosi központi július hó 25-ig eladhatók, ellenkező esetben július hó 25-ike és 31-ike közötti időben az illetékes átvételi bizottságoknak adandók át olyan jegyzék kíséretében, amely az elszállításra kerülő anyagokat felsorolja. Az igénybevevő anyagokért és pedig a stereotypia lapokért kg.-ként 2-70 K, a kész betűkért kg.-ként 4 K állapították meg.

* **A tanítók és tanárok beszerzési csoportjának vezetősége közli,** hogy folyó hó 12-én, csütörtökön reggel 7-10 óráig füzeteket árult a tagoknak a kereskedelmi iskolában.

* **Ehunyt postafőfelügyelő.** Földessy Károly m. kir. posta- és távíró-főfelügyelő, a budapesti 1. sz. vári posta és távíróhivatal főnöke a hó 7-én reggel Budapesten meghalt. Földessy Károly több mint egy évtizedig volt főnöke a nagyvárad 2. sz. pályaudvari postahivatalnak a közismert ponton, lelkiismeretes hivatalnok a alantok hivatalnokainak jószágos főnöke volt. A közönséggel szemben mindig előzékeny, példásan munkás ember nagy népszerűségnek örvendett akkor városvezető Nagyváradon. Temetése tegnap délután 4 órakor volt Budapesten a farkasréti temető halottas házában. Ötvengye, három gyermeke: dr. Földessy Gyula, Földessy Margit és dr. Földessy Tibor és nagy rokonság gyászolja.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király a 3. osztályú hadiakitomány érdemkeresztjével tüntette ki Galber Sándor 4. honvédsereglogozredbeli tart. hadnagyot, a Ferenc József-rend hadiakitományes lovagkeresztjével dr. Halász Adolf 4. honvédsereglogozredbeli tart. eszterdorvost, a legfelső díszes elismeréssel Pollák József 4. honvédsereglogozredbeli főhadnagyot és Székely Sándor 4. honvédsereglogozredbeli tart. hadnagyot, továbbá a koronás ezüst érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján Pensek Elek 7. huszárezredbeli törzserőst.

* **Az új főkapitány.** A hivatalos lap holtsapi száma két királyi beiratot közöl. Az egyikben a király felmentti Boda Dezőt főkapitányi állásától, a másikban Sándor László drt nevezi ki Budapest al. lamrendőrségének főkapitányává.

* **Az operaház művészei Nagyváradon.** Nagyszabású és jelentőségteljes művészi eseménynek lesz része Nagyvárad város közönségének, amelynek ea alkalommal a zenei kultúra legkiválóbb gyöngyszemeit és legbivatosabb interpretálóit lesz módjában meghallgatni. Nagyvárad közönsége párhuzamosan kiváló és tökéletes zenei előzettséghez fog jutni, amit már a háborús évek alatt ugyls nélkülözött és ami minden tekintetben szenzációs művészi eseménynek ígérkezik. Már jeleztük, hogy a nagyvárad 4-es honvéd pótzászlóalj az ezred esztendőjének özveggyel és árvái alapja javára július 21-én és 22-én a Szépliget színházban operaszereplőt tart, amelyen részt vesznek a magyar királyi operaház legkiválóbb tagjai is. A magas színvonalu operaszereplőt márt már a legmelegebb érdeklődés nyilvánult meg a város közönsége körében, ami természetesen is, mert ilyen kivételes művészi esemény már évek óta nem zajlott le Nagyváradon. Az operaszereplőt dr. Székelybity Ferenc, a kiváló és hírneves tenorista, Martalkó Rózsi, a csodálatos hangu énekesnő és Bródy Ernő, az operaház főrendezője, aki a művészestély előtt irodalmi konferenciát mond. E nagyszabású nevekhez csatlakozik még az operaház tagjaiból szervezett elsőrendű gárda, akik a zenei irodalom legmaradandóbb és legfinomabb kincsét ismertetik meg a nagyvárad közönséggel.

* **Adomány a hadiárvának.** Szmetka L. Odén premontrai főgimnáziumi igazgató 30 koronát küldött szerkesztőségünkbe a hadiárva javára. Rendeltetési helyére juttatjuk.

* **Aratás — a törvényezéken.** Egyre-másra halasztják el a nagyvárad királyi törvényezéken a büntető tárgyalásokat, mert a tanúk nem érkezenek meg. Vették ugyan az idézést, de aratni mentek: Arra a kérdésre hogy:

— Egy faluban laknak?
Iggennel válaszolnak a megjelentek, de megjegyzik, hogy:

— Otthon vannak a többiek, csak aratnak.

Ilyen körülmények között a nyári tárgyalások beállítása indokolt. Igaz, az igazságügyminiszterium sürgeti a perek befejezését, viszont ezek a perek éppen sürgősek, mert nem érintik a hadiérdeket. Nem az akta szám a fontos, hanem a termécy beakarítása és a bírák egészsége.

* **A városi fa kifogyott, a pénzt visszazadják.** A vasúti szállítási igazolványok késedelmezése miatt a város vidéki tűzifa készleteinek beszállítása szűntel. A telepen levő hasábfu pedig annyira kifogyott, hogy a meglévő készlet a már kitöltött mennyiségeket sem fedezi. Ebből folyólag, hogy a közönség a hiába való fuvar költségektől megórássék, ér esittettek a megrendelők, hogy mivel jelenleg hasábfu tűzifát a városi faterlep kiszolgáltatni nem tud, be kell várniok a szállítások újóli megkezdését, vagy olyan fat kell elfogadniok, a melyet a faterlep kiad. Amennyiben az árak tekintetében különbség lenne, vagy a megrendelő a kiadott fat elfogadni nem akarná, a különbséget vagy az utalvány teljes összege a város gazdasági ügyosztályánál (I. emelet 26 ajtó) vissza fog tartatetni A gazdasági osztály.

* **A pénzügyi és felmérési tisztviselők szövetkezetének igazgató tanácsa** tegnap tartotta első ülését, amelyen először Németh István pénzügyigazgató, elnökhelyettes és ügyvezető igazgatóvá Makay Győző főmérnököt, ügyvezető igazgató helyettesé Vi.án Árpád számtanácsost választották meg. Az igazgatótanács főkönyvelő titkárá Nyáry Rezső számtanost, pénztárnokká Fényes Lajos adóhivatali főtitkárát nevezte ki. A szövetkezet hivatalos helyisége és áruháza a fővárosi hivatali épületben lesz. A tagok tömörítése céljából 8 napi határidővel kiírtó felhívásokat bocsájti ki az igazgatótanács. Tagoknak jelentkezniük a pénzügyi és felmérési tisztviselőkn kívül kisebb létszámú állami hivatalok alkalmazottai is, ha magukat a szövetkezeti szabályoknak alávetik és állami alkalmazott voltukat főnökük igazolja. A szövetkezetbe belépést az ügyvezető igazgatóval és a hivatalfőnökkel lehet bejelenteni és ugyancsak a belépési nyilatkozatot aláírni. Tagok lehetnek olyan nyugdíjasok is, kik olyan hivatalnok voltak alkalmazottai, amelyek most a szövetkezetet alakították, ugyancsak a hadbavonult tisztviselők családtagjai is jelentkezhetnek tagsági felvételtre. Az igazgatótanács a legközelebbi, a pénzügyi palota tanácstermében tartandó közgyűlést folyó hó 17-én délután 4 órára tűzte ki.

* **Halálozás.** Lénárt Lajosné temetése ma, július 11-én d. u. 3 órakor lesz a római-kath. egyház szertartása szerint a Szent Jeromos-utca 2. szám alól a váradvelencei temetőben. Az engedélyezett szertartásdíj 100 forint, csütörtökön, f. hó hó 12-én d. u. 8 órakor fog a váradvelencei plébániatemplomban az Eggek Urának bemutatlatni, mely végfűzettségre az elhunyt rokonsági, barátai és ismerősei meghívotnak. A gyászoló család.

* **Villám sújtotta le a szerb lovas.** Körösszezi tudósítónk jelenti: Tegnap óriási vihar vonult végig Körösszeg felé. Az országuton egy szerb fogoly igykesett a falu felé gyors vágatásban. Hirtelen nagy villámolt a a villám a szerb lovasat egyenüttötte lovasul. Mire megtalálták, meg volt feketédve mind a kettő.

* **A városi könyvtár-bizottság** folyó év július hó 13-án délután 5 órakor a városi könyvtár helyiségében gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Évi jelentések. 2. Tervezet az államsegély felhasználásáról. 3. Intézkedés a vasállványok elszállítására. 4. Leletárvizsgáló bizottság jelentése. 5. Átiratok és megkeresések. 6. Ajándékozások.

* **Keresünk egy gépirónót** állandó alkalmazásra. Akik a gyorsírást tudják, előnyben részesülnek. Folyamodványok eddigi gyakorlat és fizetési igény megjelölésével a Nagyvárad város villamos műve címre kéretnek.

*** Liptói turó a városi üzletben.** Tudatom a város közönségével, hogy a Szent László téri városi fűszerüzletben friss liptói turó vásárolható. A turó kilója 12 korona és egy egy család egynegyed kilónál többet nem igényelhet. Nagyvárad, 1917 évi július 10. Lukács Odón, polgármester-helyettes.

*** Ujsághordónöket felvesz a Tiszántúl kiadóhivatala.**

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Füg-göny, kézimunka, kelengye ne-műek tisztítása. Fekete festés első-rendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS
kelmefestő, vagy tisztító és gőzmosógárában
Nagyvárad.
Gyár telefon sz. 34. Felvételi fizet 14—69.

*** Inteligens szerény árvaleány** hi-zveletől vagy gazdaasszonyi állást keres. Külső és belső gazdaságban jártas. Cim a kiadóban.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Gólem. (Kovács Mártha bu-csuja.)
Csütörtök: Vassgyáros. (Kassics Eszter bucsuja.)
Péntek: Luxemburg grófja. (Rákosi Ferenc bucsuja.)
Szombat délután: Mígás Miska 50 ik előadása.
Szombat este: Az erud apja. (Sik Ró-zsa bucsuja.)
Vasárnap délután: Az aranyember.
Vasárnap este: Csárdásirányó. (Szabeni Margit bucsuja.)

Kovács Mártha bucsuja. Kovács Mártha, a színházi fiatal székesszöke ma este tartja bucsufelállást a Gólem 16 női szerepében.

A vassgyáros. Öntet György kifizető és örökösök színművét, a Vassgyarost vá-lasztotta bucsufelállást: Kassics Eszter, a színházi fiatal székesszöke. Kassics Eszter bucsuja alkalmából egyik legjobb szerepét: Csirt játsza.

A karzemélyzet jutalomjátéka
A szezonzárás alkalmából, a jövő hét hétfő-jén a karzemélyzet jutalomjátéka alkalma-ból ezúttal kerül a Lumpacine Vagabundus vagy a Három jómadár. A pompás bohózat kétségtelenül ez alkalommal is nagy kö-zönséget fog vonzani, ami annál kívánato-sabb lenne, mert hiszen ennek az estnek a jövedelme oly méltán szokott jutalmassá-ruk egész éven át névtelenül járadták, munkálkodtak nemcsak pályatársaik érde-kében, hanem egy-egy darab sikeréért is, amelynek sorsa — bizony — gyakran tőlük függ.

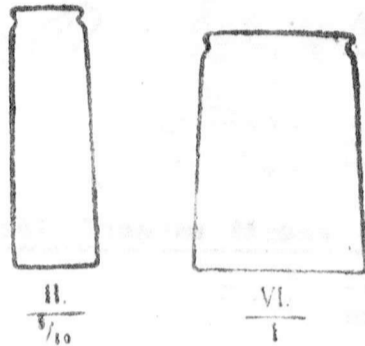
APOLLO mozgó-színház
Szerdán
A magyar bábszínház
Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap este 7 és 9 órákor kezdődnek

VIGADÓ mozgó-színház
Szombat, vasárnap
Uj műsor.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

URANIA mozgó-színház
Szerdán
Házasodik az anyósom!
Vígjáték 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

NYILTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Befőttes és uborkás üvegek megérkeztek minden kivitel és nagyságban Eladás nagyban és kicsinyben.

- Vizespohár finom csiszolt üvegből . . . —26
- Borospohár finom csiszolt üvegből . . . —22
- Sörspohár finom csiszolt üvegből . . . —80
- Vizeskancsó finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Borospalack finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Cukortartó színes finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Sótartó kristály finom csiszolt üvegből . . . 2—
- Gyümölcsállvány finom csiszolt üvegből . . . 3—
- Befőttestál fogóval finom csiszolt üvegből . . . 3—
- Vizeskészlet színes finom aranyozással . . . 5—
- Boroskészlet színes finom aranyozással . . . 4—
- Söröskészlet színes finom aranyozással . . . 4—
- Likörkészlet színes finom aranyozással . . . 4—
- Tészta készlet finom majolika színezéssel . . . 5—
- Kávékészlet színes finom aranyozással . . . 10—
- Teáskészlet színes finom aranyozással . . . 10—
- Mocakészlet színes finom aranyozással . . . 10—
- Mosdókészlet színes finom diszítéssel . . . 12—
- Ebédőkészlet színes finom aranyozással . . . 40—

Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók minden kivitelben kaphatók.

Megérkeztek

Konyha felszerelési áruk. Főzőedények. Táblaüveg. Porcellánárak. Képkerepezés művészies kivitelben. Ablaküvegezés!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR**
Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

Szálkai kertgazdaságunkban Rulikovszky temető mellett minden délután 2—6 óra között eladunk kis és nagy mennyiségben:

kelkáposzta	50 fil. darabja
nyárikáposzta	1 kor. "
karalábé	30 fil. "
uzorka	40—60 fil. "
tök	2—4 kor. "
Zöldbab	3 kor. kilója

100 koronán felüli vételt házhoz küldünk.
Telefon délelőtt 9—12 óra közt helybeli 27 szám.

VIZMENTES
vagon- és szénatakaró ponyvák mérsékelt áron kölesön adatnak
Faludi és Elek cégnél
Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 16.
Telefonszám 14-86.
Főtelep: Budapest, Nagykorona utca 22.
Sürgönyos: S e g e l, Budapest.
Használt és új zsákot nagyban és kicsiben veszünk, legmagasabb árrban.

Vízvezeték-utcán szép kilátással egy családnak való ház eladó.
Felvilágosítást ad:
Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Olcsó takarmány!
Lovak, szarvasm irhák etetésére
maláta
k a p h a t ó
métermázsanként 6 K-ért.
Moskovits Mór és fia r.-i.-nál
Kolozsvári-utca 62.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők: 25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

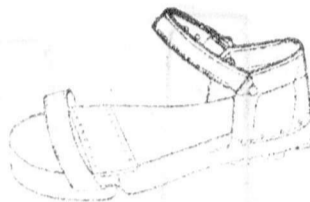
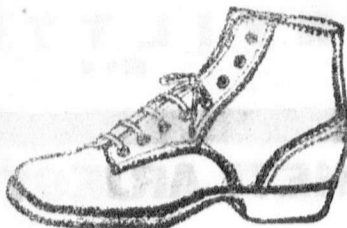
Borju bőr 13.40, 15.80, 18.10, 22.20.
Ia Hasított bőr 15.80, 18.70, 20.50, 25.70.
Lébox és tehénbox 17.—, 20.50, 22.80, 27.50

Fatalpu szandálok:
24-25, 26-28, 29-31, 32-35,
4.—, 4.10, 4.40, 4.90,
36-37, 38-40, 41-43, 44-46,
5.—, 5.50, 6.—, 6.10.

Lábujjszij oldalszegés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Bákóczy-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Viszketeg izzadás napégés bőrhámlás rüh és sömör bőrbaj, fekély daganat és sebek

ellen biztos és gyors hatású szer a

BORÓKA-KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K. családi tégely 9 K. Hozzávaló borókaszáppan 4 korona.

Készíti: Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykörös. 132.

Nagyváradon kapható: NÉMETH PÁL gyógyszerésztárában Szent László-tér. (Városháza mellett)

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádogos, vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utcza. Zöldfa-é pület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű ézőszalon

NAGYVÁRAD, Nagy Sándor-u. 1. Park-szálloda épületében. Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szipligeti-színház művésznőinek egyedi díli frizós állítója. Tisztításokat és átalakításokat elvégeztünk. Frizók mérték után a legővidebb idő alatt elkészítetnek.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
Nagyvárad mellett

Fürdőzem teljes!

Kénes hévvíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszobák nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszátanítás, napfürdő, homokkúria. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.

TÜZIFA

Waggon tételben, méter számra és felvágva kapható

JENEI M. CÉGNEL

Szarvas-sor 27. Stera palota.
Telefonszám 10-13.

Megrendeléseket felvesz

BÁNYAI JÓZSEFNÉ

Sztaroveszky-u. 2. Nagyhidő
Telefonszám 14-55.

Fekete-Györösön Tenke mellett 134 kishold föld tanyával és belsejével, melyen szép és megfelelő lakás van, szabad kézből eladó.

Értekezhetri Nagyváradon az Általános Takarékpénztárnál